

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Langáška a soudců Filipa Dienstbiera a Jana Kratochvíla v právní věci žalobce: **M. C.**, zastoupený JUDr. Anitou Pešulovou, advokátkou, sídlem Nuselská 499/132, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. ledna 2021 č. j. MPSV-2021/16385-911, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. září 2022 č. j. 4 Ad 6/2021-51

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Anitě Pešulové, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **1 573 Kč**, která jí bude zaplacená z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím označeným v návěti žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České Republiky – Krajské pobočky pro hlavní město Prahu (dále jen „úřad práce“) ze dne 11. prosince 2020 č. j. 1766738/20/AB, kterým úřad práce snížil žalobci příspěvek na bydlení z 2 367 Kč na 979 Kč měsíčně od 1. října 2020 do 30. června 2021.

[2] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) rozsudkem označeným v návěti. Městský soud dospěl k závěru, že žalovaný správně v souladu s § 25 odst. 4 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, snížil celkovou částku nákladů žalobce na bydlení za 3. čtvrtletí 2020 (12 307 Kč) o přeplatek na zálohách na úhrady za služby související s nájmem bytu (kromě elektřiny), který mu byl správcem pronajatého bytu vyplacen v rozhodném období dne 8. července 2020 (3 064 Kč), na konečných 9 243 Kč. Podle městského soudu žalovaný svůj postup též řádně vysvětlil. Městský soud uzavřel, že žalovaný nepochybil ani tím, že do nákladů na bydlení zahrnul pouze zálohy za elektřinu, jež žalobce skutečně uhradil, a nikoli zálohy odečtené dodavatelem elektřiny přímo ze žalobcova přeplatku 2 903 Kč, který plyne z faktury za elektřinu ze dne 25. srpna 2020.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. Namítal, že se městský soud nezabýval jeho argumenty a nesprávně vyložil § 25 odst. 4 zákona o státní sociální podpoře, neboť nelze započítat celou částku přeplatku bez zohlednění poměrných výdajů na rozhodné období. Stěžovatel uhradil elektřinu i za měsíc srpen 2020, avšak městský soud potvrdil závěry správních orgánů, jež platbu nezohlednily. Výklad zákona je zároveň nespravedlivý, protože stěžovatel v řízení před městským soudem doložil, že žije spořivým způsobem života a měl nulovou spotřebu za topení a teplou vodu. Pokud by naopak nešetřil, stát by mu přiznal dávku státní sociální podpory.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že z dokladů předložených stěžovatelem vyplynulo, že mu vznikl přeplatek za elektřinu a dodavatel elektřiny úhradu záloh na srpen a září 2020 provedl právě z tohoto přeplatku. Úřad práce proto tyto zálohy nezapočítal. Žalovaný tedy uzavřel, že náklady na bydlení správní orgány zohlednily v souladu se zákonem a výši příspěvku na bydlení stanovily správně.

[5] Nejvyšší správní soud zaslal vyjádření žalovaného stěžovateli na vědomí.

[6] Nejvyšší správní soud vyhodnotil kasační stížnost jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (k výkladu tohoto pojmu viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. dubna 2006 č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. června 2021 č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS).

[7] Jediná kasační námitka stěžovatele spočívá v tom, že městský soud nesprávně aplikoval § 25 odst. 4 zákona o státní sociální podpoře, který stanoví, že se pro zjištění nákladů na bydlení za kalendářní čtvrtletí *započítávají i částky tvořící náklady na bydlení, které byly v tomto kalendářním čtvrtletí zaplacený jako záloha nebo byly v tomto období doplacený, a to i za období delší, než je kalendářní čtvrtletí, za které se náklady na bydlení zjišťují. Byla-li v období kalendářního čtvrtletí, za které se náklady na bydlení zjišťují, vrácena částka jako přeplatek na nákladech na bydlení, snižuje se částka nákladů na bydlení v tom kalendářním čtvrtletí, kdy k vrácení částky došlo, a to i v případě, že vrácená částka byla za dobu delší než toto kalendářní čtvrtletí.* Městskému soudu stěžovatel vytýká konkrétně to, že potvrdil nesprávný postup správních orgánů týkající se zohlednění úhrad záloh a započtení přeplatků. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. listopadu 2010 č. j. 3 Ads 98/2010-56 přitom plyne, že započtení přijatých vrácených přeplatků na

pokračování

nákladech na bydlení kompenzuje skutečnost, „že finanční zdroje potřebné na akumulaci přeplatku byly dříve (v příslušných rozhodných obdobích) zohledněny orgánem státní sociální podpory jako náklady na bydlení a byly zohledněny při výpočtu dávky. Taková konstrukce nákladů na bydlení umožňuje zohlednit celkovou skutečnou výši nákladů na bydlení v delším časovém horizontu pro posouzení nároku na příspěvek na bydlení či jeho výše.“ Uvedený názor následovaly též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. srpna 2018 č. j. 7 Ads 156/2018-25 nebo ze dne 5. prosince 2018 č. j. 1 Ads 243/2018-20.

[8] Městský soud postupoval zjevně v souladu s citovanou právní úpravou a judikaturou. Dospěl totiž k závěru, že správní orgány správně odečetly přeplatek za služby (kromě elektřiny), který stěžovatel v rozhodném období obdržel, od jeho celkových nákladů na bydlení za 3. čtvrtletí roku 2020 a z takto snížené částky pak určily nižší příspěvek na bydlení. Městský soud neopomenul ani argumentaci stěžovatele, že uhradil zálohu na elektřinu i za srpen 2020. Konstatoval k ní, že stěžovatel v tabulce s výší nákladů na bydlení sám uvedl, že danou zálohu zaplatil pouze v červenci 2020, což potvrzují též přiložené doklady o platbách SIPO. V srpnu a září 2020 dodavatel elektřiny odečetl zálohy ze vzniklého přeplatku, takže je stěžovatel v uvedených měsících přímo naplatil a nelze je podle § 25 odst. 4 zákona o státní sociální podpoře zahrnout do nákladů na bydlení. Zároveň správní orgány dále nesnižovaly náklady stěžovatele na bydlení o přeplatek za elektřinu, takže byl řádně zohledněn jenom jednou. Městský soud správně posoudil i to, že znění § 25 odst. 4 zákona o státní sociální podpoře neumožňuje výklad navržený stěžovatelem, tedy vyjít z průměrné spotřeby za měsíc, v němž zálohu přímo neplatil. Městský soud tudíž vypořádal veškerou relevantní argumentaci stěžovatele a nedopustil se přitom zásadního pochybení, jež by zakládalo přijatelnost kasační stížnosti.

[9] Na uvedeném nemůže nic změnit ani tvrzení stěžovatele o jeho spořivém způsobu života, k němuž navrhoval v řízení před městským soudem jako důkazy rozúčtování nákladů a vyúčtování služeb za rok 2021. Jak totiž uvedl už městský soud, údaje o spotřebách a souvisejících nákladech stěžovatele za rok 2021 se nijak netýkají rozhodného období, takže nejsou pro posouzení projednávané věci relevantní.

[10] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[11] Nejvyšší správní soud kasační stížnost sice odmítl, což je situace, na kterou obecně pamatuje § 60 odst. 3 s. ř. s., k odmítnutí pro nepřijatelnost však dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu, a proto je na místě rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (kromě již citovaného usnesení č. j. 9 As 83/2021-28 viz také usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. března 2021 č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti proto Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, protože se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává. Nejvyšší správní soud dodává, že ve věcech státní sociální podpory se neuplatní § 60 odst. 2 s. ř. s., neboť ustanovení výslovně zmiňuje toliko věci důchodového pojištění, nemocenského pojištění, pomoci v hmotné nouzi a sociální

péče [obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. srpna 2015 č. j. 2 Ads 168/2015-32, bod 26; srov. také znění § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, jenž stanoví osvobození od soudního poplatku vedle věcí vymezených v § 60 odst. 2 s. ř. s. výslovně mj. též ve věcech státní sociální podpory].

[12] Žalobci byla usnesením městského soudu ze dne 18. května 2021 č. j. 4 Ad 6/2021-18 ustanovena zástupkyní advokátka. V takovém případě ustanovená zástupkyně zastupuje žalobce i v řízení o kasační stížnosti a hotové výdaje a odměnu za zastupování platí stát (§ 35 odst. 10 *in fine* a věta první za středníkem s. ř. s.). Zástupkyni stěžovatele Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby, a to sepis, podání a doplnění kasační stížnosti (§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], za něž jí náleží odměna ve výši 1 000 Kč (§ 7 bod 3 aplikovaný na základě § 9 odst. 2 advokátního tarifu). Dle usnesení rozšířeného senátu z 10. listopadu 2020, č. j. 6 Ads 209/2019-62, č. 4115/2021 Sb. NSS, totiž zvláštní tarifní hodnota ve věcech sociálního zabezpečení obecně neporušuje zásadu rovnosti spojenou s právem podnikat a právem získávat prostředky pro své životní potřeby. Dále zástupkyni náleží 300 Kč jako paušální náhrada hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Ustanovená zástupkyně je plátkyní daně z přidané hodnoty, proto se částka 1 300 Kč zvyšuje o 21 % představujících výši této daně na konečných 1 573 Kč. K jejímu uhrazení byla stanovena přiměřená lhůta jednoho měsíce.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. ledna 2023

JUDr. Tomáš Langášek, LL.M.
předseda senátu